

Suvestinė redakcija nuo 2019-11-14 iki 2023-09-12

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2010, Nr. [66-3304](#), i. k. 110301MISAK00D1-470

Nauja redakcija nuo 2019-11-14:

Nr. [D1-672](#), 2019-11-13, paskelbta TAR 2019-11-13, i. k. 2019-18169

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

Į S A K Y M A S

DĖL KIOTO VIENETŲ, GAUTŲ VYKDANT KIOTO PROTOKOLO BENDRAI ĮGYVENDINAMUS IR ŠVARIOS PLĖTROS PROJEKTUS, NAUDOJIMO IR LANKSTUMO PRIEMONIŲ METINIAMS IŠMETAMŲ ŠILTNAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ KIEKIO MAŽINIMO TIKSLAMS PASIEKTI TAIKymo TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2010 m. birželio 3 d. Nr. D1-470

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 11 straipsnio 3, 4 ir 5 dalimis ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 4 d. nutarimo Nr. 1443 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymą“ 1.4 papunkčiu ir 4 punktu, užtikrindamas veiksmingą Jungtinių Tautų Bendrosios klimato kaitos konvencijos, ratifikuotos Lietuvos Respublikos Seimo 1995 m. vasario 23 d. nutarimu Nr. I-812 „Dėl Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos ratifikavimo“, Paryžiaus susitarimo, priimto pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją, ratifikuoto Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 22 d. įstatymu „Dėl Paryžiaus susitarimo, priimto pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją“, ratifikavimo, 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB, nustatančios šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičiančios Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL 2004 m. *specialus leidimas*, 15 skyrius, 7 tomas, p. 631), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/410 (OL 2018 L 76, p. 3), 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo Nr. 406/2009/EB dėl valstybių narių pastangų mažinti jų šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas, Bendrijai siekiant įvykdyti įsipareigojimus iki 2020 m. sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas (OL 2009 L 140, p. 136), 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/842, kuriuo, prisidedant prie klimato politikos veiksmų, kad būtų vykdomi įsipareigojimai pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įsipareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį ir iš dalies keičiamo Reglamento (ES) Nr. 525/2013 (OL 2018 L 156, p. 26) ir 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/841 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų ir absorbuojamų dėl žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės, kiekio įtraukimo į 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas Nr. 525/2013 ir Sprendimas Nr. 529/2013/ES (OL 2018 L 156, p. 1), reikalavimų įgyvendinimą,

t v i r t i n u Kioto vienetų, gautų vykdant Kioto protokolo bendrai įgyvendinamus ir švarios plėtros projektus, naudojimo ir lankstumo priemonių metiniams išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo tikslams pasiekti taikymo tvarkos aprašą (pridedama).

APLINKOS MINISTRAS

GEDIMINAS KAZLAUSKAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro

2010 m. birželio 3 d. įsakymu Nr. D1-470

(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro

2019 m. lapkričio 13 d. įsakymo Nr. D1-672

redakcija)

KIOTO VIENETŲ, GAUTŲ VYKDANT KIOTO PROTOKOLO BENDRAI ĮGYVENDINAMUS IR ŠVARIOS PLĖTROS PROJEKTUS, NAUDOJIMO IR LANKSTUMO PRIEMONIŲ METINIAMS IŠMETAMŲ ŠILTNAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ KIEKIO MAŽINIMO TIKSLAMS PASIEKTI TAIKYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šis Tvarkos aprašas nustato Kioto vienetų, gautų vykdant Kioto protokolo bendrai įgyvendinamus ir švarios plėtros projektus, naudojimo ir lankstumo priemonių metiniams išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo tikslams pasiekti taikymo tvarką, užtikrinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB, nustatančios šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičiančios Tarybos direktyvą 96/61/EB 11a straipsnio, 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo Nr. 406/2009/EB dėl valstybių narių pastangų mažinti jų šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas, Bendrijai siekiant įvykdyti įsipareigojimus iki 2020 m. sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas (toliau – Sprendimas Nr. 406/2009/EB) 3 straipsnio 3 ir 4 punktų ir 5 straipsnio, 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/842, kuriuo, prisidedant prie klimato politikos veiksmų, kad būtų vykdomi įsipareigojimai pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įpareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį ir iš dalies keičiamo Reglamento (ES) Nr. 525/2013 (toliau – Reglamentas (ES) 2018/842) 5, 7 straipsnių ir I, III priedų ir 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/841 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų ir absorbuojamų dėl žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės, kiekio įtraukimo į 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas Nr. 525/2013 ir Sprendimas Nr. 529/2013/ES (toliau – Reglamentas (ES) 2018/841) 11–13 straipsnių ir VII priedo reikalavimų įgyvendinimą.

2. Šis Tvarkos aprašas taikomas asmenims, naudojantiems Kioto vienetų, gautų vykdant Kioto protokolo bendrai įgyvendinamus ir švarios plėtros projektus – veiklos vykdytojams, dalyvaujantiems Europos Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje (toliau – ES ATL prekybos sistema), ir Lietuvos Respublikoje registruotiems ūkio subjektams, nedalyvaujantiems ES ATL prekybos sistemoje.

II SKYRIUS SĄVOKOS IR APIBRĖŽIMAI

3. Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatyme vartojamas sąvokas.

III SKYRIUS IŠMETAMŲJŲ TERŠALŲ MAŽINIMO VIENETŲ IR PATVIRTINTŲ IŠMETAMŲJŲ TERŠALŲ MAŽINIMO VIENETŲ NAUDOJIMAS 2013–2020 M. IŠMETAMŲ ŠILTNAMIO DUJŲ KIEKIO MAŽINIMO TIKSLAMS PASIEKTI

4. Veiklos vykdytojai, dalyvaujantys ES ATL prekybos sistemoje, 2008–2020 m. laikotarpiu turi teisę naudoti išmetamųjų teršalų mažinimo vienetų (toliau – TMV) ir (ar) patvirtintus išmetamųjų teršalų vienetų (toliau – PTMV), pripažįstamus ES ATL prekybos sistemoje, šia tvarka:

4.1. veiklos vykdytojai, kurie 2008–2012 m. laikotarpiu negavo nemokamų ATL ir teisės naudotis TMV ir PTMV, tačiau eksploatavo naujus šiltnamio efektą sukeliančias dujas išmetančius įrenginius, įskaitant naujus įrenginius, įtrauktus į ES ATL prekybos sistemą 2008–2012 m. laikotarpiu, ir nauji sektoriai, įtraukti į ES ATL prekybos sistemą nuo 2013 m., turi teisę naudoti TMV ir PTMV neviršijant kiekio, atitinkančio procentinę dalį, kuri negali būti mažesnė kaip 4,5 procento jų per 2013–2020 m. laikotarpį išmesto patikrinto šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio;

4.2. orlaivių naudotojai laikotarpiu nuo 2013 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d. – neviršijant kiekio, atitinkančio procentinę dalį, kuri negali būti mažesnė kaip 1,5 procento jų per 2013–2020 m. laikotarpį išmesto patikrinto šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio.

5. Šio Tvarkos aprašo 4.1 ir 4.2 papunkčiuose nurodytiems veiklos vykdytojams ir orlaivių naudotojams tikslios leidžiamų naudoti TMV ir PTMV procentinės dalys nustatytos Europos Komisijos 2013 m. lapkričio 8 d. reglamentu (ES) Nr. 1123/2013 dėl teisių naudotis tarptautiniais kreditais nustatymo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB (OL 2013 L 299, p. 32).

6. Ūkio subjektai, nedalyvaujantys ES ATL prekybos sistemoje, 2013–2020 m. įsipareigojimų laikotarpiu gali naudoti TMV ir PTMV jiems nustatyto išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimo metinio tikslo daliai užskaityti, neviršijant 3 procentų kiekviename sektoriuje 2005 m. išmesto šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio. Kiekvienais metais nepanaudota neviršijanti 3 procentų atskiro sektoriaus TMV ir PTMV dalis, suderinus su Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, gali būti perkeliama į kitus metus tame pačiame sektoriuje arba perduodama kitam sektoriui, arba kitai ES valstybei narei.

7. Šio Tvarkos aprašo 4–6 punktuose nustatyti TMV ir (ar) PTMV naudojimo reikalavimai taikomi iki 2020 m. gruodžio 31 d.

IV SKYRIUS

LANKSTUMO PRIEMONIŲ METINIAMS IŠMETAMŲ ŠILTNAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ KIEKIO MAŽINIMO 2013–2020 M. TIKSLAMS PASIEKTI TAIKYMAS

8. Užtikrinant, kad 2013 m. kovo 26 d. Komisijos sprendimu 2013/162/ES dėl valstybių narių metinių išmetamų dujų kiekio kvotų 2013–2020 m. laikotarpiu nustatymo pagal Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 406/2009/EB (OL 2013 L 90, p. 106) su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos sprendimu (ES) 2017/1471 (OL 2017 L 209, p. 53) (toliau – Sprendimas 2013/162/ES), Lietuvai nustatyti metiniai išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio tikslai ES ATL prekybos sistemoje nedalyvaujančiuose sektoriuose (transportas, žemės ūkis, pramonė, atliekų tvarkymas ir kiti sektoriai) (toliau – Sektoriai) 2013–2020 m. laikotarpiu nebūtų viršyti, o bendras metinis kiekis 2020 m. nepadidėtų daugiau kaip 15 proc., palyginti su 2005 m., ir neviršytų 18 915 430 mln. t CO₂ ekvivalentu, leidžiama papildomai taikyti šias lankstumo priemones:

8.1. nuo 2013 m. iki 2019 m. leidžiama į kitus metus perkelti iki 5 procentų Sektoriui paskirto metinio išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio. Jeigu Sektoriuje išmestas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis mažesnis nei paskirtas metinis išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, atsižvelgiant į lankstumo priemones, nustatytas šiame papunktyje ir šio Tvarkos aprašo 8.2 papunktyje, atitinkamais metais paskirto metinio išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio dalį, kuri viršija tais metais Sektoriuje išmestų dujų kiekį, galima perkelti į kitus metus iki 2020 m.;

8.2. iki 5 procentų paskirto metinio išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio leidžiama perduoti kitam Sektoriui arba kitai Europos Sąjungos valstybei narei, jeigu šis kiekis

didesnis nei atitinkamais metais išmetų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, atsižvelgiant į lankstumo priemonių, nustatytų šiame papunktyje ir šio Tvarkos aprašo 8.1 papunktyje, taikymą.

9. Paskirtas metinis išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, gautas taikant šio Tvarkos aprašo 8.2 papunktyje nurodytą lankstumo priemonę, naudojamas įgyvendinant Sprendimu 2013/162/ES nustatytus metinius 2013–2020 m. laikotarpio išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio tikslus iki 2020 m.

10. Šio Tvarkos aprašo 8.2 papunktyje nurodyta lankstumo priemonė gali būti taikoma, jeigu priemonės taikymo metu užtikrinama atitiktis reikalavimams, nustatytiems Sprendime Nr. 406/2009/EB.

11. Ne vėliau kaip iki spalio 25 d., pradedant nuo 2014 m., kiekvienais kalendoriniais metais Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija priima sprendimą dėl šiame Tvarkos apraše nurodytų lankstumo priemonių taikymo įgyvendinant Sprendimu 2013/162/ES nustatytus metinius 2013–2020 m. laikotarpio išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio tikslus ir užtikrina šių lankstumo priemonių įgyvendinimą.

12. Paskirtas metinis išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis pagal šiame Tvarkos apraše numatytas lankstumo priemones perduodamas kitai Europos Sąjungos valstybei narei Europos Komisijos nustatyta tvarka.

V SKYRIUS

LANKSTUMO PRIEMONIŲ METINIAMS IŠMETAMŲ ŠILTNAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ KIEKIO MAŽINIMO 2021–2030 M. TIKSLAMS PASIEKTI TAIKYMAS

13. Užtikrinant, kad Lietuvai Europos Komisijos įgyvendinimo teisės aktais pagal Reglamento (ES) 2018/842 4 straipsnio 1, 3 dalis ir I priedą nustatyti metiniai išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio tikslai ES ATL prekybos sistemoje nedalyvaujančiuose sektoriuose (transportas, žemės ūkis, pramonė, atliekų tvarkymas ir kiti sektoriai) 2021–2030 m. laikotarpiu nebūtų viršyti, o bendras metinis kiekis 2030 m. sumažėtų 9 proc., palyginti su 2005 m., leidžiama papildomai taikyti lankstumo priemones, susijusias su šiltnamio efektą sukeliančių dujų kvotos skolinimusi, rezervavimu ir perleidimu, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2018/842 5 straipsnyje, lankstumo priemones, susijusias su žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės (*angl. LULUCF – land use, land use change and forestry*) sektoriaus bendru grynuoju absorbuojamu kiekiu, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2018/842 7 straipsnyje ir III priede ir Reglamento (ES) 2018/841 11–12 straipsniuose, bei tvarkomos miško žemės lankstumo priemonę pagal Reglamento (ES) 2018/841 13 straipsnyje ir VII priede nustatytus reikalavimus.

14. Šio Tvarkos aprašo 13 punkte nurodytos lankstumo priemonės gali būti taikomos, jeigu priemonių taikymo metu užtikrinama atitiktis reikalavimams, nustatytiems Reglamento (ES) 2018/842 5 ir 7 straipsniuose ir Reglamento (ES) 2018/841 11–13 straipsniuose.

15. Ne vėliau kaip iki spalio 25 d., pradedant nuo 2023 m., kiekvienais kalendoriniais metais Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija priima sprendimą dėl šiame Tvarkos apraše nurodytų lankstumo priemonių taikymo įgyvendinant Europos Komisijos sprendimu nustatytus metinius 2021–2030 m. laikotarpio išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio tikslus ir užtikrina šių lankstumo priemonių įgyvendinimą.

16. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija kasmet praneša Europos Komisijai apie bet kokią ketinimą pasinaudoti Reglamento (ES) 2018/842 5 straipsnio 4 ir 5 dalyse ir 7 straipsnyje nustatytomis lankstumo priemonėmis, taip pat apie visus veiksmus, kurių imtasi pagal Reglamento (ES) 2018/842 5 straipsnio 6 dalį.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Ginčai, susiję su šio Tvarkos aprašo taikymu, sprendžiami Lietuvos Respublikos teisės

aktų nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-469](#), 2011-06-08, Žin., 2011, Nr. 71-3433 (2011-06-11), i. k. 111301MISAK00D1-469

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. birželio 3 d. įsakymo Nr. D1-470 "Dėl Kioto protokolo bendrai įgyvendinamų ir švarios plėtros projektų vykdymo tvarkos aprašo ir Kioto vienetų, gaunamų vykdant Kioto protokolo bendrai įgyvendinamus ir švarios plėtros projektus, naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-226](#), 2013-04-02, Žin., 2013, Nr. 39-1920 (2013-04-16), i. k. 113301MISAK00D1-226

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. birželio 3 d. įsakymo Nr. D1-470 "Dėl Kioto protokolo bendrai įgyvendinamų ir švarios plėtros projektų vykdymo tvarkos aprašo ir Kioto vienetų, gaunamų vykdant Kioto protokolo bendrai įgyvendinamus ir švarios plėtros projektus, naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-229](#), 2015-03-18, paskelbta TAR 2015-03-19, i. k. 2015-03980

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. birželio 3 d. įsakymo Nr. D1-470 „Dėl Kioto protokolo bendrai įgyvendinamų ir švarios plėtros projektų vykdymo tvarkos aprašo ir Kioto vienetų, gaunamų vykdant Kioto protokolo bendrai įgyvendinamus ir švarios plėtros projektus, naudojimo ir metiniams išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo tikslams pasiekti naudojamų lankstumo priemonių taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-672](#), 2019-11-13, paskelbta TAR 2019-11-13, i. k. 2019-18169

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. birželio 3 d. įsakymo Nr. D1-470 „Dėl Kioto protokolo bendrai įgyvendinamų ir švarios plėtros projektų vykdymo tvarkos aprašo ir Kioto vienetų, gaunamų vykdant Kioto protokolo bendrai įgyvendinamus ir švarios plėtros projektus, naudojimo ir metiniams išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo tikslams pasiekti naudojamų lankstumo priemonių taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo